

Undervisningsplan for børnehaveklassen – Minikrogen

De overordnede arbejdsmetoder med det danskfaglige foregår i en vekselvirkning mellem emnearbejde, værkstedsundervisning og klasseundervisning.

I Minikrogen arbejder vi med og sætter fokus på sprogets *funktion* og sprogets *indhold*.

Desuden arbejder vi ud fra principperne om sproglig opmærksomhed. Sproglig opmærksomhed udvikler sig til sproglig bevidsthed, når børnene er i stand til at sætte ord og begreber på: sætninger, ord, stavelser, bogstaver.

Sprogligt indhold og funktion

Børnene støttes i at kunne give udtryk for tanker og følelser ved hjælp af sproget.

Den voksne skal være opmærksom overfor indholdet (hvad taler barnet om) og funktionen (hvad vil barnet med sin ytring). Derved oplever barnet, at det bliver taget alvorligt, og at det får noget ud af at ytre sig. Sproget udvikles i samvær med andre.

Sproglig opmærksomhed

Vi arbejder med at vende barnets opmærksomhed mod sproget som *form* – vi tæller ord i sætninger, tæller stavelser, skiller sammensatte ord i enkelte ord, opdeler ord i lyde, finder ord, som begynder med samme lyd, og vi kæder lyd og bogstav sammen. Vi snakker om overbegreber og betydningen af forskellige ord. Sproglig opmærksomhed er også leg med rim og remser, lyttelege, huskelege, opmærksomheds lege. Vi styrker barnets sprogbegreb og sprogiagttagelse. Dette giver de bedste betingelser for en god læseindlæring. Den sproglige opmærksomhed kan inddeles i følgende undergrupper:

Auditiv opmærksomhed – lytte til forskelle/være opmærksom på forskelle

Børnene skal lære at lytte til forskelle og være opmærksomme på forskelle. Gennem oplæsning af vrøvlevers, rim & remser og forskellige lyttelege opnår vi denne opmærksomhed.

Fonologisk opmærksomhed – sprogets lyde/bogstavernes lyde

Børnene skal lære bogstaverne at kende, både skrift- og lydsiden. Vi gennemgår de enkelte bogstaver i alfabetet. Vi arbejder med bogstavernes lyde, hvordan de ser ud (både store og små), skriveretning og hvilke ord, der starter med det enkelte bogstav. Til hvert bogstav knyttes nogle oplevelser, der kan associeres til, når barnet senere møder det pågældende bogstav. Det kan være en bogstavsang, et vrøvlevers, huskeregler e.l.

Syntaktisk opmærksomhed – sætningsopbygning/sætninger

Børnene skal lære, at en sætning består af ord. De skal lære at tælle ord i en sætning.

Morfologisk opmærksomhed

Børnene skal lære at klappe og tælle stavelser i ord. Ved skoleårets slutning skal de have en sikker fornemmelse for at tælle stavelser.

Læsning/Fortolkning

Børnene i Minikrogen får ofte læst historie f.eks. rimhistorier, fortællinger om Nordiske guder, eventyr, kapitelbøger, skøre og skæve historier ("Hjemmets Monstre" – "Gurli Grums grumme vaner"), temabøger (skilsmisse), digte. Vi snakker om bøgernes forside, bogens titel, forfatter, forlag og illustration, overskrifter og kapitler. Børnene skal kunne digte og formulere deres egne historier og eventyr, der nedskrives. Begrebsverden og ordforråd udvikles, og verden bliver lettere at forstå.

Fremstilling

Den voksne skriver på tavlen. Børnene skal kunne kende forskel på håndskrift og trykskrift. De skal kunne skrive deres navn. De skal kunne skrive bogstaver, ord og små sætninger. Børnene skriver med deres egen skrift, og den voksne oversætter (f.eks. evalueringsskema).

I sidste halvdel af skoleåret skriver børnene med Børnestavning (f.eks. sedler og korte historier). Børnestavning går i alt sin enkelthed ud på, at børnene skriver ord ud fra deres egen fonetiske kunnen. Altså, de bruger de bogstaver, de kan høre i et ord.

Kommunikation

Børnene skal lære at bruge sproget aktivt. De skal lære at fremlægge og sige noget i en forsamling. De skal kunne klare at være midtpunkt for andres opmærksomhed. De skal lære at føre en samtale; lytte aktivt og stille spørgsmål. De skal forklare og formulere sig, så andre kan forstå, hvad de siger.

Kompetenceområde: Læsning og Fortolkning

Emne/Indhold	Læringsmål
Rim og remser	Jeg lærer om bogstavtegn og bogstavlyd gennem rim og remser
Højtlæsning, fortælling, genfortælling	Jeg lærer at lytte til rytmen i sproget gennem rim og remser
Læse billedbøger og frilæsningsbøger	Jeg øver mig på at adskille de enkelte lyde i et ord (analyse)
	Jeg lærer om læseretningen i sætninger og bøger

Kompetenceområde: Fremstilling

Emne/Indhold	Læringsmål
Skrive "legeskrivning" og bruge "børnestavning"	Jeg øver mig på at sætte lyde sammen til et ord (syntese)

Skrive enkelt ord og små tekster	<p>Jeg lærer om konsonanter og vokaler</p> <p>Jeg lærer at skrive korte sætninger</p>
----------------------------------	---

Kompetenceområde: Kommunikation

Emne/Indhold	Læringsmål
<p>Fælles samtale i klassen knyttet til et emne/tema</p> <p>Lyttelege, rollelege og drama</p>	<p>Jeg øver mig i at lytte til andre og stille relevante spørgsmål til det jeg hører</p> <p>Jeg lærer at bruge sproget til at genfortælle en læst tekst</p> <p>Jeg øver mig på at stille mig frem for andre og kan deltage i rollespil og teater</p>